

Управління освіти та науки Рівненської обласної державної адміністрації

ОСВІТА

osviti@ukr.net

Рівненщини

Березень 2014 року № 3

СУЧАСНІ ЗАКЛАДИ ОСВІТИ – 2014

Освітня Рівненщини представили свої напрацювання на П'ятій Міжнародній виставці "Сучасні заклади освіти – 2014"

У Києві у приміщенні Виставкового центру "КиївЕкспо-Плаза" проходила П'ята міжнародна виставка "Сучасні заклади освіти – 2014".

У виставці взяли участь 995 навчальних закладів різних рівнів і форм власності, наукових установ, методичних центрів, органів управління освітою, асоціацій, закордонних освітніх агенцій, видавництв, підприємств і бізнес-структур, що забезпечують засобами навчання галузь освіти з 27 регіонів України, а також учасники з Естонії, Литви, Польщі, США, Росії, Молдови та Узбекистану.

Учасники виставки презентували громадськості, педагогам, науковцям, фахівцям, органам державної влади і управління широкий спектр досягнень національної системи освіти, творчі здобутки педагогічних і наукових колективів, досвід інноваційної модернізації усіх ланок освіти, міжнародної інтеграції.

Освіту Рівненщини представляли управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації, Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, комунальна установа "Дубенський районний методичний кабінет при відділі освіти Дубенської районної державної адміністрації" Дубенської районної ради, комунальна науково-методична установа "Володимирецький районний методичний кабінет" Володимирецької районної ради, Великоомелянський навчально-виховний комплекс "Школа-гімназія" Рівненської районної ради, Здолбунівський професійний ліцей залізничного транспорту та Державний навчальний заклад "Рівненське вище професійне училище ресторанного сервісу і торгівлі".

Оргкомітетом у рамках виставки проводилися тематичні конкурси з нагородженням Золотими, Срібними і Бронзовими медалями.

Золотими медалями було відзначено управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації у номінації "Організаційне і науково-методичне забезпечення впровадження інформаційно-комп'ютерних технологій у процес навчання, підвищення кваліфікації та управління" та Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти у номінації "Педагогічна майстерність – домінанта професійної дії вчителя, викладача".

(Закінчення на 2-ій стор.)

ХІ ОБЛАСНИЙ КОНКУРС-ЯРМАРОК ПЕДАГОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ

У Рівненському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти відбулася творча зустріч за підсумками одинадцятого обласного конкурсу-ярмарку педагогічної творчості.

Конкурс-ярмарок педагогічної творчості – одна із яскравих подій у освіті Рівненщини. Його проведення допомагає краще зрозуміти й усвідомити значимість професії педагога, систематизувати надбання щоденної праці кращих керівників, педагогів та колективів навчальних закладів, зробити крок на шляху до педагогічної майстерності, презентувавши оригінальні творчі розробки з актуальних питань.

Із вітальним словом до учасників творчої зустрічі звернулися заступник начальника управління – начальник відділу професійно-технічної та вищої освіти управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації Коржецький Петро Миколайович та виконуючий обов'язки

ректора Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри філософії, економіки та менеджменту освіти, Заслужений працівник освіти України Лавренчук Андрій Олександрович.

Мета конкурсу-ярмарку – представлення напрацювань педагогічних працівників, пропаганда їх творчих досягнень у навчально-виховному процесі, управлінській і науково-методичній діяльності.

У 2014 році конкурс-ярмарок проходив у таких номінаціях: "Управління освітою", "Методична робота з педагогічними кадрами", "Робота з обдарованими учнями", "Виховна робота", "Позашкільна освіта", "Українська мова та література", "Іноземна мова", "Світова література та російська мова", "Історія", "Основи правознавства".

На другий тур конкурсу-ярмарку було подано 581 методичну розробку в десяти номінаціях з усіх районів і міст області, загальноосвітніх навчальних закладів обласного підпорядкування. Експертні комісії відзначили 84 роботи, автори яких продемонстрували актуальність та оригінальність педагогічних ідей, інноваційність

поданих на обласний конкурс-ярмарок розробок. Дипломами управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації нагородили переможців заступник начальника управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації Коржецький Петро Миколайович та начальник відділу загальної середньої та дошкільної освіти управління освіти і науки Рівненської облдержадміністрації Сидорук Святослав Миколайович.

Цьогоріч на II тур обласного конкурсу-ярмарку представлено найбільшу кількість робіт за всі роки проведення даного конкурсу. Експертні комісії відзначили високий рівень поданих методичних розробок, серед яких 57 особливо відзначаються актуальністю змісту та практичним спрямуванням. Їх авторів дипломами Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти нагородили голова експертної ради, в. о. ректора інституту Лавренчук Андрій Олександрович та проректор із науково-методичної роботи Мельник Надія Адамівна.

Підсумки XI обласного конкурсу-ярмарку педагогічної творчості підвела Мельник Надія Адамівна, проректор із науково-ме-

тодичної роботи інституту, зазначивши, що в 2015 році конкурс-ярмарок відбудеться в номінаціях: "Дошкільна освіта", "Початкова освіта", "Спеціальна освіта", "Фізика", "Географія", "Економіка", "Математика", "Інформатика", "Інформаційні технології у навчально-виховному процесі", "Художня культура".

Завершився XI обласний конкурс-ярмарок педагогічної творчості презентацією результатів головами експертних комісій і майстер-класами переможців у кожній номінації.

Конкурс-ярмарок в останні роки не втрачає свого особливого змісту, бо є неповторним інтелектуальним змаганням в історії безлічі конкурсів, унікальним, як за змістовим наповненням, психологічною напругою, так і відданістю педагогів-конкурсантів своїй справі.

Обласний конкурс-ярмарок сприяє професійній самореалізації освітян, розвитку їх творчого потенціалу, виявленню і поширенню педагогічного досвіду.

За інформацією Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

СПРОЩЕННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

За повідомлення прес-служби обласної ради, студентам Рівненщини депутати обласної ради дали гарантії щодо спрощення механізму здачі заліків та екзаменів, погашення академічних заборгованостей, які виникли внаслідок активної участі студентської молоді області у Євромайданах. Таку рекомендацію було прийнято на засіданні постійної комісії обласної ради з питань науки, освіти, культури і духовності, яка відбулась під головуванням Світлани Левицької.

Члени депутатської комісії з розумінням поставились до активної громадської позиції студентської молоді, яка пожертвувала процесом навчання заради відстоювання інтересів українського народу, та вирішили звернутися до керівництва вищих навчальних закладів Рівненщини з пропозицією врахувати роль студентства у відстоюванні ідеалів Євромайдану, спростивши процес ліквідації академзаборгованостей для активної молоді.

СУЧАСНІ ЗАКЛАДИ ОСВІТИ – 2014

(Закінчення. Поч. на 1-ій стор.)

Срібними медалями було нагороджено комунальну науково-методичну установу "Володимирецький районний методичний кабінет" Володимирецької районної ради у номінації "Організаційне і науково-методичне забезпечення впровадження інформаційно-комп'ютерних технологій у процес навчання, підвищення кваліфікації та управління", Здолбунівський професійний ліцей залізничного транспорту та Державний навчальний заклад "Рівненське вище професійне училище ресторанного сервісу і торгівлі" у номінації "Сучасні програми, інноваційні підходи та рішення для підвищення якості освіти".

Бронзові медалі отримали комунальна установа "Дубенський районний методичний кабінет при відділі освіти Дубенської районної державної адміністрації" Дубенської районної ради у номінації "Педагогічна майстерність – домінанта професійної дії вчителя, викладача" та Великомелянський навчально-виховний комплекс "Школа-гімназія" Рівненської районної ради у номінації "Інновації у діяльності навчального закладу "Школа-новатор".

У рамках П'ятої Міжнародної виставки "Сучасні заклади освіти – 2014" Рівненським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти та Регіональною школою новаторства керівних, науково-педагогічних і педагогічних працівників було проведено "круглий стіл" із теми "Розвиток інформаційної культури навчальних закладів та освітніх установ в умовах стратегічних освітніх змін", у якому взяли участь: Мельник Н.А., проректор із науково-методичної роботи, доцент кафедри філософії, економіки та менеджменту освіти Рівненського ОІППО, Люшин М.О., завідувач кабінету координації методичної роботи та управління навчальними закладами, ст. викладач кафедри філософії, економіки та менеджменту освіти Рівненського ОІППО, Шидловська С.О., завідувач комунальної науково-методичної установи "Володимирецький районний методичний кабінет" Володимирецької районної ради, Мельнікова Н.Л., завідувач комунальної установи "Дубенський районний методичний кабінет при відділі освіти Дубенської районної державної адміністрації" Дубенської районної ради, Кушнір В.В., директор Дубровицького навчально-виховного комплексу "Ліцей-школа" Рівненської області, Яковець С.М., директор Млинівської ЗОШ І – III ступенів №3 Рівненської області.

За інформацією Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

МОЛОДІ НАУКОВЦІ ПРЕДСТАВИЛИ СВОЇ РОЗРОБКИ НА КОНКУРС ДЛЯ ОТРИМАННЯ ПРЕМІЙ ГОЛОВИ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ

На розгляд конкурсної комісії представлено матеріали 15 (п'ятнадцяти) претендентів на призначення премії, в тому числі 1 (один) колектив молодих учених.

Найбільше робіт на конкурс представлено з Національного університету водного господарства та природокористування – 6, з ПВНЗ "Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка С. Дем'янука" – 4, з Національного університету "Острозька академія" – 2, з Рівненського державного гуманітарного університету, Рівненського державного базового медичного коледжу та Технічного коледжу Національного університету водного господарства та природокористування – по 1 роботі.

Тематика поданих на конкурс робіт різноманітна, зокрема, представлено роботи в галузях економіки та сільськогосподарства, з історії, філології, політології, медицини, кримінального права тощо.

З метою визначення претендентів на отримання премій голови Рівненської обласної державної адміністрації молодим ученим за заслуги та досягнення в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок управлінням освіти і науки облдержадміністрації буде створено конкурсну комісію, до складу якої ввійдуть провідні учені вищих навчальних закладів області з відповідних наукових напрямів. Конкурсна комісія прийматиме рішення про висунення кандидатур на призначення премій, що буде ухвалено таємним голосуванням більшістю голосів, присутніх на засіданні членів комісії.

Відповідно до Положення п'ять премій у розмірі семи тисяч гривень кожна призначатимуться розпорядженням голови Рівненської обласної державної адміністрації. Вручення премій традиційно заплановано до Дня науки. Виплата премій здійснюватиметься за рахунок коштів, передбачених в обласному бюджеті на Програму підтримки молоді в області на 2009 – 2015 роки, схвалено розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 18 грудня 2008 року № 550 та затверджену рішенням обласної ради від 23 січня 2009 року № 1083, зі змінами.

FULBRIGHT GRADUATE STUDENT PROGRAM

До 16 травня 2014 року триває прийом заявок на черговий щорічний конкурс за Програмою імені Фулбрайта для студентів старших курсів та випускників вищих навчальних закладів.

Програма пропонує навчання в американських університетах від одного до двох років на здобуття ступеня магістра. Кандидати повинні мати щонайменше диплом бакалавра на час призначення стипендії.

Галузі спеціалізації: гуманітарні, соціальні, точні, технічні та природничі дисципліни

*За винятком спеціальностей: бухгалтерський облік, аудит, логістика, менеджмент, маркетинг, бізнес, управління бізнесом, клінічна медицина.

Американські студії
Антропология
Археология
Архітектура/містопланування
Астрономія
Бібліотекарство
Біологія
Гендерні студії
Генетика
Географія
Геологія
Громадське управління
Державна політика
Екологія/охорона довкілля

Економіка (теоретичні напрями)

Журналістика/ засоби масової комунікації
Інженерні науки
Інформаційні науки
Історія

Історія, критика або менеджмент у галузі культури та театру

Комп'ютерні науки
Лінгвістика/ прикладна лінгвістика
Література
Математика

Матеріалознавство
Мистецтво (живопис, скульптура, музика, кіно, театр, фотографія, хореографія)/ мистецтвознавство

Міжнародні відносини
Музеєзнавство
Освіта/управління в галузі освіти

Охорона здоров'я
Охорона історичної спадщини
Педагогіка

Політичні науки

Правознавство
Психологія
Релігійні студії
Соціальна робота
Соціологія
Українознавчі студії
Фізика
Філософія
Фольклор
Хімія

Вимоги до кандидатів:

мати українське громадянство та проживати в Україні на час проведення конкурсу володіти англійською мовою на рівні достатньому для професійного спілкування в англомовному академічному середовищі мати щонайменше диплом бакалавра на час призначення стипендії (у серпні 2014 р.) повернутись в Україну на 2 роки після завершення терміну гранту відповідно до вимог візи J-1, яку отримують учасники програм обмінів

* Не можуть брати участь у конкурсі працівники (та їх найближчі родичі: чоловіки/дружини, діти, сестри, брати, батьки та інш.) Посольства Сполучених Штатів Америки в Україні та урядових агенцій США, що входять до дипломатичної місії США в Україні; Програми імені Фулбрайта в Україні та інших організації, програм навчання та обмінів, що фінансовані Державним Департаментом США. Ця заборона втрачає чинність через рік після завершення строку служби або роботи за контрактом у зазначених установах та організаціях.

** Не можуть брати участь у конкурсі громадяни України, які постійно

проживають на території США впродовж 5 років; ті, хто мають дозвіл на постійне проживання в США; студенти, які навчаються в американських університетах на час проведення конкурсу.

*** Ті, хто раніше отримували візу категорії J-1 та J-2, можуть подаватись на Програму не раніше 2-х років після повернення в Україну. Ця вимога не стосується певних учасників програм обмінів категорії J-1, на яких не поширюється вимога про дворічне перебування в країні свого проживання, наприклад, програми Summer Work and Travel (див. коментар до візи).

Умови гранту: оплата навчання в університеті, щомісячна стипендія, медичне страхування, квиток в обидва боки.

Документи на конкурс та вимоги до їх оформлення:

Претендентам необхідно подати до Офісу Програми імені Фулбрайта комплект документів, до якого входять: анкета, обов'язкові додаткові форми, три рекомендаційні листи, копії всіх документів про вищу освіту, які свідчать про отриману кваліфікацію, ступінь чи звання (дипломи з додатками, сертифікати тощо) або копія залікової книжки для студентів 3-6-х курсів, які ще не отримали диплом на момент конкурсу. Документи мають бути завірені тільки тією установою, яка їх видала (нотаріально завірені копії не приймаються). Фіналісти програми повинні будуть подати завірені переклади

документів про освіту англійською мовою.

портфоліо (для кандидатів з творчих напрямків).

Відбір учасників на конкурсній основі відбувається в Україні й передбачає наступні етапи: перевірку документів щодо повноти їх заповнення та відповідності заявників вимогам конкурсу (травень 2014); рецензування робіт американськими та українськими фахівцями та визначення осіб, які вийшли до півфіналу (червень-липень 2014); співбесіда англійською мовою з учасниками півфіналу та відбір фіналістів американсько-українською комісією (середина вересня 2014); затвердження рекомендованих кандидатів та визначення університетів для фіналістів програми (січень-квітень 2015); початок навчання/гранту – серпень-вересень 2015 року.

Фіналісти Програми складатимуть комп'ютерний тест TOEFL iBT (Internet-based Test of English as a Foreign Language) та GRE General Test (Graduate Record Examination) у жовтні-листопаді 2014 року. Кандидати з права складатимуть лише TOEFL.

Офіс Програми імені Фулбрайта відшкодує учасникам конкурсу витрати на проїзд та перебування у Києві під час співбесіди; оплачує комп'ютерне тестування для фіналістів програми; надає візову підтримку стипендіатам.

Остаточне рішення щодо надання гранту приймає Наглядова рада науковців імені Фулбрайта (США). Інститут Міжнародної Освіти (ІІЕ) допомагає визначити університети у відповідності до академічних або наукових інтересів кандидатів.

Координатор програми з інформації та реклами — Вероніка Алексанич

Асистент програми — office.ukraine@iie.org

“ОБ’ЄДНАЙМОСЯ Ж, БРАТИ МОЇ”

До Шевченківських днів проведено обласний етап XIII Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості під гаслом “Об’єднаймося ж, брати мої”

З метою популяризації творчої спадщини Т.Г.Шевченка, утвердження його духовних заповідей, активізації виховної та патріотичної роботи серед учнівської молоді, підтримки талановитої молоді та творчої праці вчителів із 06 по 31 січня 2014 року в області проводився III етап XIII Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості, присвяченого Шевченківським дням, що відбувався під гаслом “Об’єднаймося ж, брати мої”.

Щороку Конкурс відкриває нові літературні таланти та справжніх дослідників історії нашої країни.

Компетентне журі у складі науковців, письменників, вчителів розглянуло 57 творчих робіт, що надійшли на конкурс за номінацією “Література”, 42 науково-дослідницькі роботи за номінацією “Історія України і державотворення”, “Образотворче мистецтво” – 90 робіт, “Декоративно-прикладне мистецтво” 86 робіт учнів загальноосвітніх, професійно-технічних та позашкільних навчальних закладів.

Активну участь у Конкурсі взяли представники Гоцанського, Сарненського, Острозького, Рівненського районів, міст Рівне та Кузнецовськ, а також, учні професійно-технічних навчальних закладів, зокрема: Дубенського професійного ліцею, Здолбунівського професійного ліцею залізничного транспорту, Квасилівського професійного ліцею, Сарненського професійного аграрного ліцею, Вищих професійних училищ № 22 м.Сарни та № 29 смт Володимирець.

Роботи переможців засвідчили їх глибокі знання не тільки творів Шевченка, а й сучасної української літератури, вміння влучно викладати свої думки. Автори мають свої погляди щодо вибору Україною подальшого шляху розвитку, закликають бути активними учасниками процесу державотворення, не забуваючи історичні традиції.

Досягти вагомих результатів переможці не змогли б без підтримки і допомоги своїх вчителів та наукових наставників.

З року в рік беруть участь у Конкурсі і стають переможцями учні Цибах Валентини Михайлівни, вчителька Рівненської загальноосвітньої школи № 28; Саханчук Віри В’ячеславівни, вчителька комунального закладу “Бугринський навчально-виховний комплекс: дошкільний навчальний заклад - загальноосвітня школа I-II ступенів - агротехнічний ліцей” Гоцанського району; Скоцिका Валерія Євстафійовича, вчителька Гоцанської районної гімназії Гоцанської районної ради; Каноніхіної Ніни Йосипівни – вчителька Кузнецовської гімназії.

За інформацією навчально-методичного центру естетичного виховання учнів професійно-технічних навчальних закладів у Рівненській області

«ЖИВИ, КОБЗАРЮ, В ПАМ’ЯТІ ЛЮДСЬКІЙ»

На базі Вищого професійного училища № 1 м. Рівне відбувся обласний огляд-конкурс читців-декламаторів і юних поетів «Живи, Кобзарю, в пам’яті людській» серед учнів навчальних закладів області.

го професійного училища № 22 м.Сарни, Гусак Валерій - Вище професійне училище № 24 м. Корець, Сай Анна - Вище професійне училище № 1 м. Рівне.

Голова обласного об’єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка Іван Ветров кращим читцям-декламаторам вручив грамоти і подарункову літературу.

Цьогорічний конкурс був ювілейним, адже проводився уже в 20-те, і присвячувався 200-річчю від дня народження Т.Г. Шевченка.

В огляді-конкурсі взяли участь 41 читець-декламатор.

Кращими серед загальноосвітніх шкіл були: Попик Софія із Зорянського навчально-виховного комплексу «школа-гімназія», Федус Василь з Мізоцького навчально-виховного комплексу «ЗОШ I-II ступенів - ліцей» Здолбунівського району, Баковчук Ірина з будинку дітей та молоді Дубенської міської ради, Зоря Софія з Острозького навчального комплексу «школа I-III ступенів – гімназія», Лесько Олег і Хомич Денис з Рівненської гімназії «Гармонія».

Серед професійно-технічних навчальних закладів найкраще виступили Галушко Сергій з Вищого професійного училища № 24 м. Корець, Сай Анна

За інформацією НМЦ естетичного виховання учнів професійно-технічних навчальних закладів у Рівненській області

Даруй словам святую силу

У рік вшанування 200-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка юні науковці Рівненщини теж долучилися до Всеукраїнських заходів. Зокрема, Рівненська Мала академія наук учнівської молоді видала новий альманах «Даруй словам святую силу», у якому вміщено кращі поетичні та прозові твори переможців Всеукраїнського конкурсу «Розкрилля душі», конкурсу «Пам’ятники Кобзареві на Рівненщині», організованого обласною організацією Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т.Г. Шевченка, та кращі науково-дослідницькі роботи слухачів, кандидатів і дійсних членів Рівненської Малої академії наук учнівської молоді.

У складних умовах нашого революційно-визвольного сьогодення поява ювілейного альманаху – річ неймовірна. Але це – факт.

А відтак, днями відбулася презентація альманаху, на якому радо вітали гостей. Зокрема, Григорій Таргонський, начальник управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації привітав усіх із новим виданням та зауважив, що, допоки молоде покоління науковців виховується у дусі патріотизму, наша Україна, безперечно, матиме гарне майбутнє. Олександр Андреев, директор Рівненської Малої академії наук учнівської молоді подякував усім, хто долучився до створення альманаху та зачитав поезію кандидата у дійсні члени Малої акаде-

мії України, учениці 10 класу Березнівського НВК «ЗОШ-інтернат I-III ст. – МНВК» Любові Потапчук. Цей вірш, на його думку, досить актуальний і сьогодні. Привітала юних науковців-манівців та висловила своє захоплення актуальністю, довершеністю та змістовим наповненням альманаху й Неоніла Диб’як поетеса, член обласної організації Національної спілки письменників України. Цікавою була розповідь Світлани Наумець, керівника гуртка української мови РМАНУМ про милосердя, вміння пробачати ближніх, чому, власне, вона і вчиться у Т. Г. Шевченка. Як зазначи-

ла п.Світлана, відому поезію «Садок вишневий коло хати» поет написав сидячи у казематі, в очікуванні вироку. Втім, щоби вчитися у Тараса його, передусім, треба читати, читати і читати. І з кожним разом він відкривається усі більше і більше, адже й досі є багато невідомих, не досліджених сторінок його життя та творчості.

Тарасові Шевченку було однаково, чи житиме він в Україні, чи хто згадає його, чи забуде. Але вдячні українці не забули Кобзаря, пам’ятників йому – найбільше у світі. У Рівному є два пам’ятники Шевченкові. Постали вони з різницею у 58 років – далекого 1941 року та у 1999 році. І серед тих, хто досліджував їх на Рівненщині - переможець Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України, учень 11 класу Здолбунівської ЗОШ I-III ступенів № 3 Андрій Скальський. Разом зі своїм науковим керівником – вчителем української мови та літератури - Наталією Савчук вони зібрали чимало інформації про вшанування Кобзаря на Рівненщині та оформили її у науково-дослідницьку роботу.

Зі своїми поезіями на презентації також виступали й юні автори, твори яких увійшли до альманаху.

Альманах «Даруй словам святую силу» впорядковано для учнів загальноосвітніх шкіл, гімназій, ліцеїв, учителів української мови та літератури, усіх небайдужих до українського слова.

Прес-центр РМАНУМ

ЗМАГАЛИСЯ ЮНІ ЕКСКУРСОВОДИ- КРАЄЗНАВЦІ

Визначено переможців обласного конкурсу юних екскурсоводів-краєзнавців, присвяченого 70-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні

27 березня 2014 року КЗ "Рівненська обласна станція юних туристів" Рівненської обласної ради проведено XXI обласний конкурс юних екскурсоводів-краєзнавців на тему: "А ми тую славу збережемо".

Метою проведення конкурсу є виховання у школярів любові до рідного краю, його народу, історії, духовної спадщини; активізація краєзнавчого руху дитячих, юнацьких і молодіжних колективів.

У цьогорічному конкурсі взяли участь представники з усіх районів та міст Рівненщини, крім м. Кузнецовська.

Журі конкурсу визначало переможців у трьох номінаціях: "Краще краєзнавче дослідження", "Кращий екскурсовод" та "Кращий ілюстративний матеріал".

Перше місце у номінації "Краще краєзнавче дослідження" посіли представники м.Дубно, друге місце – Дубенського району, третє – м.Рівне.

У номінації "Кращий екскурсовод" перемогу здобули представники м.Острога, друге місце – Володимирецького району, третє – Сарненського району.

У номінації "Кращий ілюстративний матеріал" перемогли представники Корецького району, друге місце посіли представники Зарічненського району, третє – Рокитнівського району.

За підсумками проведення XXI обласного конкурсу юних екскурсоводів-краєзнавців:

I місце виборола Мокрій Марія, учениця 8 класу Тучинської ЗОШ I-III ст. Гошанського району (керівник Ничипорук Л.Г.);

II місце - Ясенчук Аліна, учениця 10 класу Млинівської гуманітарної гімназії Млинівського району (керівник Кравець М.О.);

III місце - Сербін Діана, учениця 7 класу Мирненської ЗОШ I-III ст. Костопільського району (керівник Глудик Л.І.).

Переможців конкурсу нагороджено грамотами управління освіти і науки Рівненської облдержадміністрації.

За інформацією "Рівненська обласна станція юних туристів" Рівненської обласної ради

ВИЗНАЧИЛИ НАУКРАЩОГО СЛЮСАРЯ З РЕМОНТУ РУХОМОГО СКЛАДУ

Проведено II етап Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності серед учнів ПТНЗ за професією "слюсар з ремонту рухомого складу"

20 березня 2014 року на базі Державного навчального закладу "Здолбунівське вище професійне училище залізничного транспорту" відбувся II етап Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності серед учнів професійно-технічних навчальних закладів Рівненської області за професією "слюсар з ремонту рухомого складу".

У конкурсі взяли участь учні училища, які вийшли переможцями першого етапу конкурсу. Слід зазначити, що ДНЗ "Здолбунівське вище професійне училище залізничного транспорту" – єдиний в області навчальний заклад, який проводить підготовку за названою професією.

Конкурс відбувався у два тури: теоретичний тур, що проходив у вигляді комп'ютерного тестування із спеціальних дисциплін (60 запитань із одним варіантом правильної відповіді кожне), та практичний тур з виготовлення важеля перемикачів контактного реле обертів РО-60.

Конкурс показав, що в цілому учні справилися із поставленими завданнями та показали достатній та високий рівень теоретичних знань й практичних умінь і навичок.

Компетентне журі у складі: А. О. Жук – старший майстр КРД ВП "Ремонтне вагонне депо Здолбунів" (голова журі), Преподобний А.Н. – провідний інженер управління ДТГО "Львівська залізниця", Павлюк М.В. – заступник директора з навчально-виробничої роботи ДНЗ "Здолбунівське вище професійне училище залізничного транспорту", Ковальчук М.Ю. – старший майстер ДНЗ "Здолбунівське вище професійне училище залізничного транспорту" та Дзюба В.Л. – майстер виробничого навчання ДНЗ "Здолбунівське вище професійне училище залізничного транспорту", оцінювало результати конкурсу і визначало переможців.

За підсумками конкурсу III місце здобув Вознюк Юрій, II місце – Євщик Роман. А переможцем конкурсу став Мозоль Сергій. Переможців конкурсу нагороджено подарунками, учасники отримали дипломи учасників конкурсу.

Переможець II етапу конкурсу, учень ДНЗ "Здолбунівське вище професійне училище залізничного транспорту" Мозоль Сергій, представить Рівненську область на III етапі Всеукраїнського конкурсу, який незабаром відбудеться у м. Козятин Вінницької області.

МЕТОДИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ КЕРІВНИКІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ПРОФТЕХОСВІТЯН

4 березня 2014 року на базі Державного навчального закладу "Рівненське вище професійне училище ресторанного сервісу та торгівлі" відбулося методичне об'єднання керівників фізичного виховання професійно-технічних навчальних закладів Рівненської області, в якому взяли участь керівники фізичного виховання професійно-технічних навчальних закладів області, зокрема, 6 викладачів фізичного виховання, директор закладу В.Рудик, спеціалісти відділу.

В межах заходу директор ДНЗ "Рівненське вище професійне училище ресторанного сервісу та торгівлі" В. Рудик поінформовав присутніх про стан та розвиток фізичного виховання у навчальному закладі. Також було заслухано доповідь про організаційно-методичні особливості гурткової роботи з фізичного виховання у професійно-технічних навчальних закладах області та організовано для гостей відкритий урок.

Рівненське вище професійне училище ресторанно-

го сервісу та торгівлі є прикладом з розвитку фізичного виховання та спорту серед професійно-технічних навчальних закладів Рівненської області. Дирекція навчального закладу приділяє значну увагу фізичному розвитку учнів, понад 10% щорічного бюджету училища спрямовується на розвиток фізичного виховання, в закладі функціонують 7 оплачуваних спортивних секцій, проводиться значна кількість спортивно-масових заходів.

За підсумками проведення заходу методичне об'єднання керівників фізичного виховання професійно-технічних навчальних закладів Рівненської області схвально оцінило роботу колективу Рівненського вищого професійного училища ресторанного сервісу та торгівлі з організації фізичного виховання та рекомендувало професійно-технічним навчальним закладам області переймати їх досвід.

За інформацією Рівненського обласного відділення (філії) Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України

Понад три тисячі абітурієнтів Рівненщини пройдуть пробне ЗНО

На Рівненщині 3621 абітурієнт зголосився взяти участь у пробному ЗНО. Однак оплатили проходження тестування лише 3071 учасник. Відтак, Рівненська область посіла третє місце за кількістю охочих, які зареєструвалися у Львівському центрі оцінювання якості освіти. Найбільше учасників - із Львівської області -10374, на другому місці – 4198 учасників із Волинської області. Відбудеться тестування вже у цю суботу – 22 березня та у наступну – 29 березня. Зокрема, 22 березня відбудеться пробна перевірка знань із української мови і літератури, хімії, фізики, російської мови, всесвітньої історії, однієї з іноземних мов (за вибором): англійської, німецької, французької або іспанської; а 29 березня – з математики, історії України, біології, географії, світової літератури. Усі учасники відповідатимуть на запитання пробних тестів у створених пунктах. Усього їх 19 у кожному районі та місті області. Учні Рівного зможуть пройти пробне тестування у загальноосвітніх школах за числом 6,8 та 9. Результати учасники дізнаються відразу по закінченню написання завдань.

"Хенкель Баутехнік (Україна)" у ВПУ №1

Фірма "Хенкель Баутехнік (Україна)" провела семінар у рамках проекту "Навчальні семінари для основних партнерів компанії".

Директор ВПУ №1 м. Рівне Стрижеус Ігор Володимирович привітав учасників семінару та розповів про історію навчального закладу.

Працівники фірми-організатора семінару представили каталоги та зразки продукції "Хенкель Баутехнік (Україна)", ознайомили присутніх із новинками ринку будівельних матеріалів, провели їх порівняльний аналіз із продукцією попередніх років.

У перший день учасники семінару мали змогу побачити нові системи гідроізоляції та облицювання, а також, випробувати матеріали фірми на практиці. На наступний день вони познайомилися із системами теплоізоляції та облаштування підлог.

Участь педагогів закладу у майстер-класах будівельної фірми, безумовно, дасть поштовх до впровадження у навчальний процес новітніх технологій, розроблених "Хенкель Баутехнік (Україна)".

За інформацією ВПУ №1 м.Рівне

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКЕ ПРОЕКТУВАННЯ ТА ВИНАХІДНИЦТВО

На базі комунального закладу „Станція юних натуралістів” Рівненської обласної ради відбувся очний етап обласного конкурсу учнівського науково-дослідницького проектування та винахідництва, у якому взяли участь учні загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів віком від 12 до 15 років включно, які пройшли заочний етап конкурсу.

Координацію, організацію та проведення конкурсу здійснює комунальний заклад „Станція юних натуралістів” Рівненської обласної ради.

Щорічно Станція юних натуралістів збирає на цей захід

талановиту учнівську молодь, яка займається дослідництвом, а також здійснює відкриття у різних галузях знань.

Даний Конкурс є ресурсним і розглядається як джерело пошуку інновацій у експериментально-дослідницькій творчості талановитої учнівської молоді для представлення її на Всеукраїнському та міжнародному рівнях.

Переможці обласного Конкурсу (1 місяць у всіх секціях) представлятимуть Рівненщину на Всеукраїнському конкурсі учнівського науково-дослідницького проектування та винахідництва.

НАУКОВЦІ ІЗ СЕМИ КРАЇН СВІТУ ОБГОВОРЮЮТЬ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

У Національному університеті «Острозька академія» розпочалася VIII Міжнародна науково-практична конференція «Міжкультурна комунікація: мова — культура — особистість». Цьогоріч у цьому науковому заході беруть участь представники із 104 університетів.

Академія Гуманістично-Економічна в Лодзі (Польща), Гомельський державний університет імені Франциска Скорини (Білорусь), University of Calgary (Канада), Вармінсько-Мазурський університет (Польща), Гданський університет (Польща), а також університети Донецької, Київської, Дніпропетровської, Харківської областей — далеко не повний перелік закладів, представники яких беруть участь у конференції.

«Цього року тема нашої конференції звучить по-особливому актуально, — зауважила під час пленарного засідання декан факультету романо-германських мов Світлана Новоселецька. — Комунікація — це ключ до вирішення будь-яких проблем і конфліктів».

Кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри

у Харківському національному педагогічному університеті імені Г. Сковороди Ярослава Сазонова приїхала на конференцію вперше. Науковець наголошує на тому, що такі заходи відіграють неабияку об'єднуючу роль. На її думку, внутрішньої проблеми комунікації в Україні немає, однак є велика проблема освіти. Адже громадська позиція кожної людини формується ще в школі, а згодом — в університеті. Тому педагогам є над чим працювати.

Науковці обговорили когнітивні аспекти міжкультурного спілкування, проблеми лексичної, фразеологічної та фреймової семантики, мовний та мовленнєвий матеріал у його структурній та стилістичній інтерпретації, інноваційні методи формування іншомовної комунікативної культури, професійна іншомовна підготовка в процесі міжкультурної інтеграції, актуальні проблеми сучасного перекладознавства.

За результатами конференції видано збірник наукових статей.

Юлія Яручик, фото Олексія Костюченка.

«ВАСИЛЬ СТУС. ПОЕТ І ГРОМАДЯНИН»

Відомий український громадський діяч, член Української Гельсінської Спілки, політв'язень, публіцист, історик дисидентського руху, співробітник Харківської правозахисної групи Василь Овсієнко 31 березня прочитав лекцію в Острозькій академії на тему «Василь Стус. Поет і Громадянин».

У 1973 році Василь Овсієнко за звинуваченням у проведенні антирадянської агітації і пропаганди у формі розповсюдження літератури самвидаву був засуджений Київським обласним судом до чотирьох років позбавлен-

ня волі в таборах суворого режиму. У мордовських таборах він близько двох місяців жив в одній камері із Василем Стусом.

«Я бачив зошит Василя. Цей зошит був без назви, але в своїх останніх листах Василь називав його «птахом душі», — розповідає Василь Овсієнко. — Там було записано близько ста віршів, написаних верлібром. В окремому зошиті Стус записував переклади. На превеликий жаль, я не спромігся вивчити нічого з тих зошитів. Михайлина Коцюбинська зазначає, що творчість Василя Стуса

— це дерево з обрубаною вершиною. Це ще один злочин російського імперіалізму перед українською і світовою культурою. Бо Василь Стус — явище планетарне. Безперечно, Стус став би лауреатом Нобелівської премії у 1986 році. Але як режим міг терпіти навіть кандидата на цю премію у камері? Їм достатньо було клопоту з Андрієм Сахаровим і Олександром Солженіциним у той час. Тому Стуса треба було знищити будь-якими способами ще до висунення на премію. Василь відбував карцер за карцером без будь-яких підстав. В од-

ному зі своїх віршів Василь Стус дав вирок Російській імперії, який, я впевнений, збувається саме зараз».

Василь Овсієнко детально розповів про день смерті Василя Стуса, а також про перепоховання поета у 1989 році. Історик подарував Острозькій академії книги про великого поета.

До слова, Василь Овсієнко також взяв участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Феномен шістдесятництва в контексті літератури ХХ століття» із доповіддю «Іноземці про Василя Стуса».

Юлія ЯРУЧИК

ФЕНОМЕН ШІСТДЕСЯТНИЦТВА

У Національному університеті «Острозька академія» першого-другого квітня відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Феномен шістдесятництва в контексті ХХ століття». Упродовж двох днів науковці обговорювали філософсько-світоглядні основи й ідеологічно-політичні аспекти творчості шістдесятників, їхній вплив на сучасну літературу, лінгвістичні особливості художніх творів.

У науковому заході взяли участь відомі громадські діячі, письменники, публіцисти із різних областей України. Зокрема, на пленарному засіданні із доповіддю про Тараса Шевченка виступив доктор педагогічних наук, професор, академік Академії наук вищої школи України, завідувач кафедри української мови і літератури Острозької академії Іван Хом'як.

Дмитро Стус, кандидат філологічних наук, генеральний директор Національного музею Тараса Шевченка, виголосив доповідь на тему «Шістдесятники як феномен часу». Доктор філософських наук, професор, проректор із навчально-наукової роботи Острозької академії Петро Кралюк окреслив у своїй доповіді специфіку творчості Миколи Руденка в контексті укра-

їнської філософської традиції. Доповідь публіциста, історика дисидентського руху, координатора програми Харківської правозахисної групи Василя Овсієнко мала назву «Іноземці про Василя Стуса». До речі, Василь Овсієнко напередодні конференції прочитав лекцію студентам університету «Василь Стус. Поет і Громадянин». Письменника він знає не з книжок — у мордовських таборах він близько двох місяців жив в одній камері із Василем Стусом.

Професор Олексій Неживий приїхав в Острозьку академію із Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. У рамках конференції науковець презентував монографію, що стосується творчості Григора Тютюнника, зокрема, текстологічної проблематики творчості. Письменник, перекладач, викладач кафедри української мови і літератури Острозької академії Олександр Ірванець порушив у своєму виступі проблематику урбаністичної поезії Віталія Коротича.

«Це конференція не лише про «велетнів» інтелекту». Це конференція про «велетнів» духу, — зауважив декан гуманітарного факультету, професор Василь Жуковський. — Вони з'явилися після смерті одного із найжорстокіших тиранів в історії людства. Здавалося, що у них не було шансу ні перемогти, ні вижити. Але вони це зробили. Хто вижив фізично, а хто — у пам'яті прийдешніх поколінь. Від шістдесятників ми повинні набратися мужності. Сьогодні, як ніколи, нам потрібно зрозуміти їхнє слово. І нехай це слово знайде вдячних послідовників».

Автор: Юлія Яручик, фото Ганни Бонки

У Здолбунівському районі прокуратура виявила порушення під час перевезення школярів

Прокурорські перевірки додержання законодавства про охорону дитинства засвідчили, що у Здолбунівському районі організація роботи з питань безпечної перевезення дітей, дотримання правил безпеки руху водіями та контроль з боку місцевої влади потребують покращення.

Зокрема, у порушення вимог Закону України «Про дорожній рух» школярів до місць навчання перевозили автобусом водії, які не мають обов'язкового п'ятирічного стажу керування цим транспортним засобом. А також виявлено неодинокі випадки не проходження водіїв щоденних передрейсових та післярейсових медичних оглядів.

На вимогу прокуратури вказані порушення законодавства усунуті, до дисциплінарної відповідальності притягнуто 5 винних посадових осіб загальноосвітніх навчальних закладів.

Виконувач обов'язків
прокурора Здолбунівського району
Роман Марута

Під час будівництва школи у с. Будараж Рівненської області посадовці розтратили 4 млн. грн.

Перевіркою проведеною прокуратурою Рівненської області встановлено, що посадовці особи Департаменту з питань будівництва та архітектури Рівненської обласної державної адміністрації та приватного будівельного підприємства розтратили бюджетні кошти в особливо великих розмірах шляхом внесення неправдивих даних в акти виконаних робіт з будівництва школи в с. Будараж Здолбунівського району.

Як наслідок — в експлуатацію здано лише частину цілісного майнового комплексу навчального закладу, а бюджету завдано збитків на суму понад 4 млн. грн.

Прокуратурою Рівненської області у Єдиному реєстрі досудових розслідувань зареєстровано кримінальне провадження за частиною 5 статті 191 (заволодіння чужим майном в особливо великих розмірах) та частиною 2 статті 366 (службове підроблення, що спричинило тяжкі наслідки) Кримінального кодексу України.

Прокуратура Рівненщини і надалі буде принципово реагувати на порушення вимог законодавства при використанні бюджетних коштів. Перевірки на цьому напрямі тривають.

Прес-служба прокуратури
Рівненської області

Збережемо життя!

„УВАГА ВСІМ!“

Однією із функцій держави є захист населення, територій, навколишнього природного середовища від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та особливий період.

При виникненні надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного характеру населення отримує інформацію за місцем роботи або проживання шляхом подачі попереджувального сигналу „Увага всім!“.

З отриманням сигналу „Увага всім!“, який подається сиренами, гудками, люди мають негайно увімкнути радіоточку, радіоприймач, телевізор і прослухати інформаційне повідомлення. Радіоточки, радіоприймачі, телевізори потрібно тримати постійно включеними для отримання нових повідомлень та сигналів оповіщення цивільного захисту. Прослухавши повідомлення, необхідно діяти без паніки і метушні відповідно до отриманих вказівок.

З метою забезпечення особистої безпеки необхідно підготувати найпростіші засоби індивідуального захисту органів дихання (протипилові маски, ватно-марлеві пов'язки) та засоби захисту шкіри (дошові плащі, пальто, накидки).

Також важливо перевірити укомплектованість аптечки „Перша медична допомога“ для надання домедичної допомоги постраждалим.

В умовах особливого періоду та при загрозі виникнення надзвичайної ситуації техногенного, природного та воєнного характеру діти повинні перебувати під постійним наглядом дорослих, які зобов'язані проявляти турботу про них і забезпечити їх засобами індивідуального захисту.

Батьки повинні для кожної дитини підготувати ватно-марлеву пов'язку (марля із прошарком вати 2 x 20 x 30 см), підібрати і підготувати дитячий одяг і взуття для захисту шкіри від зараження небезпечними хімічними речовинами та радіоактивним пилом у випадку аварій на хімічно небезпечних об'єктах та атомних електростанціях.

З метою підвищення протипожежної безпеки житлового будинку (квартири) необхідно в умовах особливого періоду та в мирний час: звільнити від горючих матеріалів територію навколо будинку; з метою забезпечення безперешкодної евакуації людей із коридорів, сходів прибрати громіздкі речі, перевірити чи без перешкод відкриваються двері; дерев'яні конструкції будинку обробити вогнезахисним розчином, розчин наносити в декілька шарів; в умовах особливого періоду в житлових будинках, квартирах та інших приміщеннях передбачити тимчасові запаси продуктів харчування та води; дотримуватися правил пожежної безпеки, забезпечити будівлі, які вам належать, первинними засобами пожегасіння, в тому числі, і вогнегасниками та навчати дітей обережному поводженню з вогнем.

Дисципліна і організованість, чітке дотримання рекомендацій управління (відділу) з питань надзвичайних ситуацій буде сприяти збереженню Вашого здоров'я і життя, а також зменшенню матеріальних втрат.

Володимир Коваль, викладач обласних курсів НМЦ ЦЗ та БЖД Рівненської області

ЯК ПОВОДИТИСЯ У НАТОВПІ

Мабуть, найспокійніша людина може піддатися паніці у місці, переповненому людьми. Якщо ви збираєтеся на мітинг, концерт, стадіон, будьте готові до того, що скупчення людей в будь-який момент може перетворитися у натовп.

В цій ситуації необхідно зберігати спокій та раціональну поведінку. Психологи вважають, що натовп - особливий біологічний організм. Він діє за своїми законами і не завжди враховує інтереси окремих осіб, в тому числі і їх життя.

Досвід підтверджує, що досить часто натовп стає небезпечнішим від стихійного лиха або аварії, які його створили.

Почуття страху, що охоплює групу людей, миттєво передається іншим і переростає в некерований процес - паніку. Зрозуміло, що нейтралізувати паніку може або сильне емоційне гальмо, або чудо. Серед засобів нейтралізації паніки є категоричні команди, гаряче переконання у відсутності небезпеки.

Статистика свідчить, що у місцях, де збирається дуже багато людей, наприклад у школі, кінотеатрі, на стадіоні, некеровані панічні дії можуть викликати навіть людські жертви. Потрібно пам'ятати, що найнебезпечніше - бути затиснутим і затоптаним у натовпі!

Не можна наближатися до вітрин, стін, скляних дверей, металевих парканів, до яких можуть притиснути і роздушити. Якщо натовп захопив - не чинити йому опору. Необхідно глибоко вдихнути, зігнути руки в ліктях, підняти їх так, щоб захистити грудну клітину. Також важливо не тримати руки в кишенях, не чіплятися ні за що руками - їх можуть зламати. Якщо є можливість, потрібно застігнути одяг, зібрати волосся. Високі підбори також можуть коштувати життя, так само, як і розв'язаний шнурок. Позбавтесь від речей, які заважають вашим рухам, — перш за все від окулярів, краваток, шарфів. Фотоапарат, відеокамера, парасолька теж можуть бути смертельно небезпечними у некерованому натовпі. В екстремальній ситуації небезпечна навіть авторучка або гребінець у нагрудній кишені. Застебніть блискавки і гудзики на одязі, закрийте усі кишені. Якщо щось впало, ні в якому разі не намагайтесь підняти - життя дорожче.

Головне завдання в натовпі - не впасти. Якщо збили з ніг, потрібно спробувати згорнутися клубком і захистити голову руками, прикриваючи потилицю. При будь-якій можливості треба спробувати встати.

Враховуйте, куди прямує натовп. Ваше завдання: визначити шляхи відступу і, побачивши їх, виринути із натовпу. Порятунком у тому, щоб піти двома або під'їздами.

Не дивіться в очі людям у натовпі, щоб не викликати агресію, погляд повинен бути спрямований трохи нижче особи з включенням так званого периферійного зору.

Не привертайте до себе увагу висловлюваннями щодо політичних, релігійних подій, не наближайтесь до груп осіб, які поводяться агресивно.

Не допускайте відвідування дітьми без супроводу дорослих місць масового скупчення людей.

З метою запобігання надзвичайним ситуаціям під час проведення масових заходів рекомендується створення так званих „груп порятунку“. Головне їх завдання - своєчасне і оперативне реагування на раптові запити присутніх і недопущення панічних настроїв.

Поставтесь до цих порад уважно, та при нагоді використовуйте, адже від цього залежить Ваше здоров'я, а іноді, навіть життя.

Інна Слівінська методист обласного методичного кабінету БЖД населення НМЦ ЦЗ та БЖД Рівненської області

НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ ВНЗ ПОПОВНИЛИСЯ НОВИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ

Стан викладання нормативних навчальних дисциплін „Цивільний захист“ та „Безпека життєдіяльності“ та методичне забезпечення з'ясувала комісія Обласної науково-методичної ради з цивільного захисту, безпеки життєдіяльності та основ медичних знань у Рівненському інституті Відкритого міжнародного університету розвитку людини „Україна“.

До складу комісії ввійшли члени науково-методичної ради Сергій Вовчук, начальник навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Рівненської області, полковник служби ЦЗ, Ігор Риженко, викладач Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені С.Дем'янука, кандидат технічних наук, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін і Наталія Яковець, секретар науково-методичної ради, завідувач обласним методичним кабінетом БЖД населення НМЦ ЦЗ та БЖД Рівненської області.

Члени комісії спілкувалися з директором закладу Ольгою Ладюк, яка розповіла про розвиток вищого навчального закладу, його здобутки та перспективи удосконалення.

Нормативні дисципліни „Цивільний захист“

та „Безпека життєдіяльності“ включено в навчальні плани підготовки усіх 5 спеціальностей ВНЗ.

У виші створено спеціалізовану аудиторію з безпеки життєдіяльності, але її необхідно переформувати, врахувавши зміни нормативно-правового забезпечення сфери ЦЗ.

Проте, одне з головних завдань науково-методичної ради – надання методичної до-

моги. Тому, проаналізувавши досвід роботи, є очевидним, що плідне спілкування з викладачами, відповідальним з питань цивільного захисту та керівником навчального закладу дає позитивні результати.

Наталія Яковець, завідувач обласним методичним кабінетом БЖД населення НМЦ ЦЗ та БЖД Рівненської області

ДІТИ ОБИРАЮТЬ ЗДОРОВ'Я!

Виховання соціокультурної поведінки учнів через формування здорового і безпечного способу життя – під таким гаслом відбулось засідання методичного об'єднання вчителів предмету „Основи здоров'я“ на базі Дядьковицької загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів 14 березня 2014 року.

У вигляді театралізованого дійства учні продемонстрували свої знання з основ здоров'я. Лунали заклики до боротьби проти куріння, вживання алкогольних напоїв. Діти переконані, що бути здоровим – це дуже сучасно та актуально.

На порядку денному питання реалізації інформаційно-просвітницьких програм та проєктів, спрямованих на формування у школярів свідомої мотивації дбайливого ставлення до власного здоров'я. Було проведено аукціон педагогічних ідей та розроблено рекомендації щодо шляхів підвищення ефективності уроку з основ здоров'я.

До засідання долучилися фахівці Рівненського міськрайонного управління Дмитро Мельник, державний інспектор з нагляду у сфері пожежно-техногенної без-

пеки та Центру пропаганди ГУ ДСНС України у Рівненській області Андрій Хіміч і Наталія Яковець, завідувач обласним методичним кабінетом безпеки життєдіяльності населення Навчально-методичного центру ЦЗ та БЖД Рівненської області, які проінформували вчителів про сучасні вимоги до загальноосвітнього навчального закладу з питань протипожежної безпеки та цивільного захисту. В кінці навчального року, а саме в квітні-травні знову розпочнуться Тижні знань з основ безпеки життєдіяльності, тому вчителі зацікавились, яким чином можна залучити фахівців сфери ДСНС України до проведення практичних заходів.

Намітивши перспективи співпраці, учасники методоб'єднання підкреслили необхідність проведення практичних заходів та плідної співпраці.

Методисти обласного методичного кабінету БЖД населення НМЦ ЦЗ та БЖД Рівненської області

ЩО НЕОБХІДНО ЗНАТИ ПРИ ВИЯВЛЕННІ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ?

З настанням весняного потепління розпочинаються польові, земляні, будівельні та інші роботи. Саме в цей період зростає можливість виявлення небезпечних знахідок з часів бойових дій.

Необхідно відмітити, що з початку року працівники Головного управління ДСНС України у Рівненській області 6 разів виїжджали на розмінування та знешкодження вибухонебезпечних предметів часів війни, під час яких було успішно знешкоджено 1776 боеприпасів.

Вчасне повідомлення та професійні дії особового складу групи піротехнічних робіт, і жодний вибухонебезпечний предмет не виконав свого прямого призначення: вбивства та руйнації.

Слід зазначити, що не про всі випадки виявлення вибухонебезпечних предметів повідомляють, а навіть навпаки, розглядають їх в ракурсі заробітку як металобрухт, колекційного експонату чи навіть забави, що по своїй природі є надзвичайно небезпечно!

Необхідно пам'ятати, що виявлені вибухонебезпечні предмети, які тривалий час перебували в землі чи воді, являють собою ще більшу небезпеку. Від вологи при взаємодії металу та вибухівки утворюються хімічні сполуки – пікрати (ззовні вони мають вигляд білих порошкоподібних наростів), що вибухають навіть від невеликого тертя, удару іскри.

Проводячи земляні роботи, будьте пильними та обачними, адже, вибухонебезпечні предмети можуть знаходитись скрізь, де проходили бойові дії: на полях та городах, у лісах та парках, у річках та ставках, у

будівлях та підвалах, на території колишніх полігонів. Особливо слідкуйте за дітьми, попередьте їх про небезпеку, яку являє собою звичайний, на перший погляд, шматок застарілого металу.

При виявленні вибухонебезпечного предмета, або предметів схожих на них необхідно: припинити всі види робіт в районі виявлення вибухонебезпечного предмету; у жодному разі не чіпати його і тим більше не намагатися розібрати; організувати огороження або охорону місця знахідки; вивести всіх сторонніх від місця знаходження боеприпасів; відійшовши на безпечну відстань негайно повідомити в оперативно-ря-

тувальну службу ДСНС району, міста за номером 101, міліцію 102, органи місцевої виконавчої влади; на місці знаходження снаряду не можна користуватись засобами радіозв'язку, мобільними телефонами, тому що вони можуть спровокувати вибух; побачивши спалах або почувши звук вибуху, негайно сховатися чи лягти на землю, навіть знаходячись на значній відстані від місця вибуху, тому що можливе поранення осколками; запам'ятати дорогу до того місця, де була виявлена знахідка і поставити застережливий знак.

ПАМ'ЯТАЙТЕ! Правильно і безпечно знешкодити вибухонебезпечні предмети здатні лише досвідчені фахівці-піротехніки!

Володимир Павлюк, викладач ІІ категорії навчально-методичного центру ЦЗ та БЖД Рівненської області

ВИВЧАЛИ ПРЕДМЕТ „ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ”

Велика протяжність Рівненщини з Півночі на Південь створює певні незручності з питань доїзду слухачів Навчально-методичного центру ЦЗ та БЖД Рівненської області, які проживають у Північних районах. Тому, у березні 2014 року було заплановано на базі Навчально-консультаційного пункту м. Сарни проведення навчання вчителів предмету „Захист Вітчизни” Зарічненського, Володимирецького, Сарненського, Рокитнівського району та м. Кузнецовськ.

Заняття проводили викладачі центру, які були відряджені до Навчально-консультаційного пункту м.Сарни. Схожість потенційних небезпек у вищезазначених містах і районах постійно викликає жваве обговорення, що сприяло кращому засвоєнню слухачами матеріалу. Було організовано екскурсію до опорного закладу з питань ЦЗ та безпеки життєдіяльності Сарненського ВПУ-22, де і проводились заняття у кабінеті „Захист Вітчизни”.

Заняття з теми „Обслуговування та використання захисних споруд” пройшло у сховищі ДП „Станція „Сарни”.

За відгуками слухачів виїзна форма навчання підтверджує доцільність її проведення.

Володимир Денисюк, завідувач пункту (НК) м. Сарни
Навчально-методичного центру ЦЗ та БЖД Рівненської області

ВОГОНЬ ПОМИЛОК НЕ ПРОБАЧАЄ

Надзвичайні ситуації завдають чимало лиха людям та навколишньому середовищу, несуть із собою значні матеріальні, екологічні збитки та часто й людські жертви. Найбільш поширеними надзвичайними ситуаціями з усіх існуючих категорій є пожежі, адже вони несуть з собою численні збитки.

За статистикою у 2013 році в Рівненській області сталося 1116 пожеж, у яких загинуло 49 осіб, отримали травми 39 осіб, а загальні збитки від пожеж склали біля 15 млн. грн.

Найпоширенішою причиною пожеж - близько 42 відсотків - є необережне поводження з вогнем, іншими словами - це наша легковажність і недбалість. Пояснення цьому дуже просте: до того, що нас оточує в повсякденному житті, ми звикаємо і не приділяємо належної уваги, а вогонь такого ставлення до себе не пробаचाє.

Окремо слід зупинитись на причинах пожеж внаслідок дитячих пустощів з вогнем, на які припадає майже 3 відсотки від загальної кількості пожеж. Але, варто наголосити, якщо в

результаті пожежі внаслідок дитячих пустощів з вогнем збитків завдано іншим громадянам або державі, батьки будуть відшкодувати все до копійки. Дуже важливо, щоб діти знали, як вести себе в умовах пожежі. Ні в якому разі не можна ховатися, необхідно якнайшвидше залишити приміщення, в якому сталася пожежа, щільно закривши за собою двері, і кликати на допомогу дорослих. Щоб подовжити час перебування в задимленому приміщенні, необхідно

змочити будь-яку тканину водою та закрити рот, ніс і виходити з приміщення, тримаючись нижче до підлоги. Щодо попереджувальних заходів: якщо батьки виходять з помешкання і маленькі діти залишаються вдома одні, потрібно сховати в недоступному для дітей місці сірники, прибрати електронагрівальні прилади, вимкнути телевизор, загасити в печі тліюче вугілля; а найкраще - не залишайте дітей дошкільного віку одних вдома.

При виявленні ознак пожежі, а це - дим, світлове випромінювання та висока температура, усі громадяни, незалежно від свого статусу, зобов'язані негайно зателефонувати за номером „101”. При цьому необхідно вказати точну адресу, кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, наявність людей і повідомити своє прізвище. Наступний крок - по можливості, вжити усіх заходів для евакуації людей і гасіння пожежі первинними засобами пожежогасіння.

Будьте уважними, бережіть себе!
Олександр Пархомей, начальник курсів НМЦ ЦЗ та БЖД Рівненської області

ЕПІДЕМІЯ ГРИПУ? Дійте правильно!

Грип - респіраторне захворювання, яке передається від людини до людини переважно повітряно-крапельним шляхом. Зараження відбувається при розмові, кашлі, чханні. Поширення вірусу грипу може відбуватися і контактно-побутовим шляхом, якщо людина доторкнеться до слизових виділень на іншій людині або предметі, а потім до власного рота, носа або очей, не вимивши руки.

Інфекційний період (період, коли хворий небезпечний для оточуючих) при грипі може бути протягом 7 днів від початку хвороби, але якщо клінічні симптоми хвороби зберігаються - то до їх зникнення.

Як попередити зараження грипом?

- утримуватися дітям і батькам від відвідин місць масового скупчення людей;
- якщо у людини є симптоми грипу, то необхідно триматися від нього на відстані не менше двох метрів;
- часто провітрювати приміщення;
- пранути не торкатися очей, носа або рота немитими руками;
- уникати обіймів, поцілунків і рукотискань;
- прикривати рот і ніс при чханні або

кашлі одноразовою носовою серветкою, яку зразу ж після використання потрібно викинути;

- навчити дітей часто мити руки з милом протягом 20 секунд; батьки також повинні виконувати цю процедуру, що служить добрим прикладом для дітей;
  - хворі діти повинні залишатися вдома (не відвідувати дошкільні установи і школи).
- Які ознаки захворювання у дитини повинні примусити негайно звернутися за медичною допомогою?
- прискорене або утруднене дихання;
  - синюшність навкруги рота, інших шкірних покривів;
  - поява на тілі дитини крововиливів (навіть дуже маленьких), носової кровотечі;

- висока температура тіла;
- відмова дитини від пиття;
- неможливість розбудити дитину або відсутність її реакції на звертання;
- надмірне збудження дитини або поява судом;
- поява блювоти, частого рідкого стільця;
- скарги дитини на сильний головний біль;
- відсутність сечовипускання або сліз під час плачу.

Пам'ятайте - самолікування може призвести до негативних наслідків!

Під час епідемії грипу для попередження зараження вірусом рекомендується:

- підвищуйте опірність вашого організму регулярно вживаючи лимони, цибулю, чай з шипшини, чорної смородини, гадючника в'язолистого, препарати, що мають імуностимулюючу дію;
- 1-2 рази на день полощіть горло та промивайте ніс теплою солоню водою;
- змащуйте слизову носа оксоліновою маззю, вазеліном чи іншими жирними мазями;
- регулярно користуйтеся, в першу чергу ті, що мають ознаки застуди. марлевими масками, пам'ятаючи про

НАВЧАННЯ В ОСТРОЗІ

Для підготовки фахівців у сфері ЦЗ, завідувачем навчально-консультаційного пункту м. Острог Ярославом Андросюком спільно з фахівцями інших установ та організацій, зокрема, інспектором з нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки ГУ ДСНС України у Рівненській області, капітаном служби ЦЗ Андрієм Оніщуком, та фахівцями Острозької центральної районної лікарні: лікарем-реаніматологом Марією Дячук та лікарем-епідеміологом Ольгою Лисенко, проведено навчання з педагогічними працівниками - вчителями початкових класів, класними керівниками 5-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів та вихователями дошкільних навчальних закладів м. Острога та Острозького району.

В ході проведення занять було висвітлено зміни у нормативно-правових актах, що забезпечують реалізацію політики держави у сфері ЦЗ; дано поняття щодо надзвичайних ситуацій мирного часу, їх класифікації за масштабами, розповсюдженням та характером явищ,

наслідків для життєдіяльності населення та суб'єктів господарювання; надання само-і взаємодопомоги при НС, видів першої медичної допомоги при травмах, кровотечах, отруєннях, заходів безпеки при роботі з ртуттю; санітарних вимог до обладнання харчоблоків, гігієни води. Прیدілена увага запобіганню інфекційним хворобам та заходам при їх виникненні, необхідності проведення профілактичних щеплень. Усі виступи супроводжувались мультимедійною презентацією та відеофільмами.

Матеріали занять та інші необхідні навчально-методичні матеріали отримали ще й у електронному варіанті для використання під час проведення навчальних та позакласних заходів за місцем роботи та в повсякденному житті.

Ярослав Андросюк, завідувач навчально-консультаційного пункту м. Острог НМЦ ЦЗ та БЖД Рівненської області

ПРОСВІТНИЦТВО ДЛЯ ДІТЛАХІВ

Виховання здорового покоління - одна з найважливіших проблем в Україні. Тому з самого раннього віку необхідно прищеплювати дітям знання правил поведінки у разі виникнення екстремальних ситуацій.

Саме з метою профілактики нещасних випадків, пропаганди здорового способу життя в рамках просвітницької роботи методисти Навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Рівненської області спільно з фахівцями Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій в області та працівниками Обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді відвідали Комунальний заклад „Клеванська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат №1 І-ІІІ ступенів” Рівненської облдержадміністрації для дітей з вадами зору. Рятувальники і соціальні працівники пояс-

нили дітям вимоги правил пожежної безпеки, а також порядок дій у разі виникнення надзвичайної події.

Методисти навчально-методичного центру розповіли про правила безпеки в побуті, в лісі, на льоду.

З захопленням школярі сприйняли проведену вікторину „Обережно - вогонь”. Діти навипередки відповідали на запитання про безпечну поведінку в тій чи іншій небезпечній ситуації. Найбільш кмітливі та спритні отримали призи, зокрема, прапорці з символікою Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

Маємо надію, що профілактична робота допоможе підростаючому поколінню вберегтися від біди.

Інна Сливінська, методист обласного методичного кабінету НМЦ ЦЗ та БЖД Рівненської області.

ВИЌЗНІ ЗАНЯТТЯ В РАЙОНАХ

Вже стало традиційним проведення виїзних занять в закріплених за Курсами районах. А саме, в управлінні освіти, молоді та спорту Зарічненської районної державної адміністрації завідувачем Кузнецовських міських курсів ІІІ категорії Козловою Ю.І. та старшим майстром виробничого навчання курсів Касянчуком В.Я. проведено заняття з вчителями загальноосвітніх навчальних закладів району. Також, у формі виїзних занять вже відбулось навчання у Володимирецькому районі за програмою функціонального навчання вчителів загальноосвітніх навчальних закладів з ознайомленням з інформацією щодо єдиної державної системи цивільного захисту, надзвичайних ситуацій та небезпечних подій на території Рівненської області, організації підготовки і порядку проведення Дня ЦЗ в закладах освіти, заходів з формування культури безпеки життєдіяльності серед дітей і молоді.

Для ефективного проведення самостійної роботи слухачі отримали методичні матеріали, пам'ятки, відеоматеріали, які підготували педагогічні працівники Курсів. Юлія Козлова, завідувач Кузнецовських міських курсів ІІІ категорії НМЦ ЦЗ та БЖД Рівненської області